

Datum
2021-06-03

Diarienummer
KLN-2021/667

Handläggare
Björn Karlsson
08-535 365 31
Bjorn.karlsson2@huddinge.se
Miljö- och bygglövsförvaltningen

Uppföljning av viltvårdsplan för Huddinge kommun jaktåret 2020/2021

I enlighet med gällande viltvårdsplan, som antogs av klimat- och stadsmiljönämnden den 19 mars 2019, sker här en uppföljning av regler och riktlinjer, jaktstatistik för varje art, uppföljning av skyddsjakten, statistik över viltolyckor samt en bedömning av utveckling och förutsättningar för respektive art. Uppföljningen omfattar jaktåret 2020/2021, det vill säga den 1 juli 2020 till den 30 juni 2021. Huddinge jakt- och viltvårdsförening som har innehar jakträtten har till förvaltningen redovisat sin verksamhetsberättelse för jaktåret.

Uppföljning av riktlinjer för viltvårdsarbetet i Huddinge kommun

Nyttjanderättshavaren har under jaktåret följt samtliga lagar, förordningar, regler och föreskrifter som gäller vid utövandet av jakt. Därutöver har de också att följa de riktlinjer som framgår i Huddinge kommuns viltvårdsplan:

1. Viltstammarna regleras med hänsyn till att minska risker och störningar från viltet i förhållande till människor som vistas i kommunen, minska risken för viltolyckor, värna en livskraftig fauna och ett landskap med biologisk mångfald.
Uppföljning: Jakt har under året bedrivits med ovanstående hänsyn. I pandemins spår har det varit svårt att beskatta viltstammarna fullt ut. Detta på grund av det tryck allmänheten har i skog och på friluftsområden. Vissa delar av nyttjanderättens marker har varit särskilt svåra att bedriva effektiv viltvård på, exempelvis Paradiset och Gömmaren. Detta syns även på sammanställningen för de specifika djurslagen nedan.
2. Jakträtten på kommunens mark upplåts till en jaktförening vars medlemmar agerar på ett sätt som stärker förståelsen för viltvård och jakt, vars medlemmar vid inträdet är folkbokförda i kommunen och som bedriver jakt på ett för allmänheten tryggt och säkert sätt och som på förfrågan från kommunen tillhandahåller djur som slaktavfall till utfodringsplatser. En jämnare köns- och åldersfördelning bland jägarna ska eftersträvas.
Uppföljning: Nyttjanderättshavarens stadgar kräver att medlemmar är mantalsskrivna i kommunen, med undantag för medlem som varit medlem

i minst 10 år och sedan flyttar inom Stockholms län. Medlem som flyttar utanför länet måste lämna sin plats i föreningen. Fler kvinnliga och unga medlemmar eftersträvas när nya medlemmar tas in.

Under året lämnades i genomsnitt cirka 3 djur/vecka till rovfågelmattningen.

3. Vid eftersök vid viltolycka ska endast godkända eftersöksekipage användas.

Uppföljning: Godkända eftersöksekipage har anlitats av polisen med hjälp av Nationella viltolycksrådet.

4. Samråd ska minst årligen hållas mellan jaktföreningen och kommunen avseende viltstammarnas utveckling och andra frågor om hur jakten bedrivs. Dokumentation från samrådet ska vara en del av nämndens underlag inför beslut om viltvårdsplan.

Uppföljning: Under året har månatliga möten och avstämningar hållits mellan kommunens tjänstemän och föreningens kontaktpersoner. Under dessa möten och avstämningar har bland annat diskussion förts om viltsituationen i kommunen i allmänhet och skyddsjaktens resultat och omfattning. Nya stadgar för föreningen har diskuterats och godkänts. Ett större möte mellan förvaltningen och Huddinge jakt- och viltvårdsföreningen planeras att genomföras i juni inför jaktåret 2021—2022 då även ekologer ska närvara för att diskutera lämpliga åtelplatser och viltsituationen i hela kommunen. Huddinge jakt- och viltvårdsförening har inkommit med och presenterat sin verksamhetsberättelse för jaktåret. Dokumentation från möten finns.

5. För användning av stödutfodring och åtlar ska samråd ske mellan jaktförening och kommun, med utgångspunkt i dels möjligheterna att bedriva en säker och effektiv jakt, dels vad som kommunen bedömer som lämpliga placeringar och utformning.

Uppföljning: All åtling har skett på platser överenskomna med kommunen. Inför val av åtelplatser för jaktåret 2021-2022 kommer samråd ske i juni.

6. Vid jakt ska särskild hänsyn tas till det rörliga friluftslivet.

Uppföljning: Jakt har under året bedrivits med hänsyn till allmänhet och rörliga friluftslivet. Detta har dock inneburit svårigheter att genomföra jakt, då allmänheten ökat sin närvaro markant i naturen i spåren av pandemin med ökat hemarbete och ökat intresse för att vistas i skog och mark. Allmänhetens närvaro har därmed fördelats mycket jämnare både över dagen och veckan, varför hänsyn genom att förlägga jakt till vardagar då färre besökare finns i våra marker inte haft samma effekt. Allmänhetens möten med jägare i våra marker har dock, vad kommunen känner till, till största delen skett på ett bra sätt med ömsesidig respekt och förståelse.

7. Jakt ska bedrivas med hänsyn till förutsättningarna för den verksamhet som bedrivs på kommunens jordbruksarrenden och markupplåtelser.
Uppföljning: Jakt har under året bedrivits med hänsyn till verksamheter.
8. Information om jakt ska ges till allmänheten via kommunens hemsida.
Uppföljning: Information om jakt har under året funnits på kommunens hemsida.
9. Förvaltningen ska inför beslut om viltvårdsplan rapportera till nämnden en uppföljning av reglerna, jaktstatistik för varje art, uppföljning av skyddsjakten, statistik över viltolyckor samt en bedömning av utveckling och förutsättningar för respektive art.
Denna rapport innehåller den begärda informationen.

Omhändertagande av fällt vilt

Det vilt som fälls inom ramen för nyttjanderättsavtalet för jakt tillfaller nyttjanderättsinnehavaren. För vilt som fälls inom uppdraget för skyddsjakt/tätortsnära jakt tillfaller tjänligt kött skyddsjägaren. Otjänligt kött, kadaver, räntor mm lämnas på rovfågelmattningen vid SRV återvinnings deponi i Gladö kvarn. Dessa lämnas på rovfågelmattningen fredagar inför helgen för att underlätta för fågelskådare.

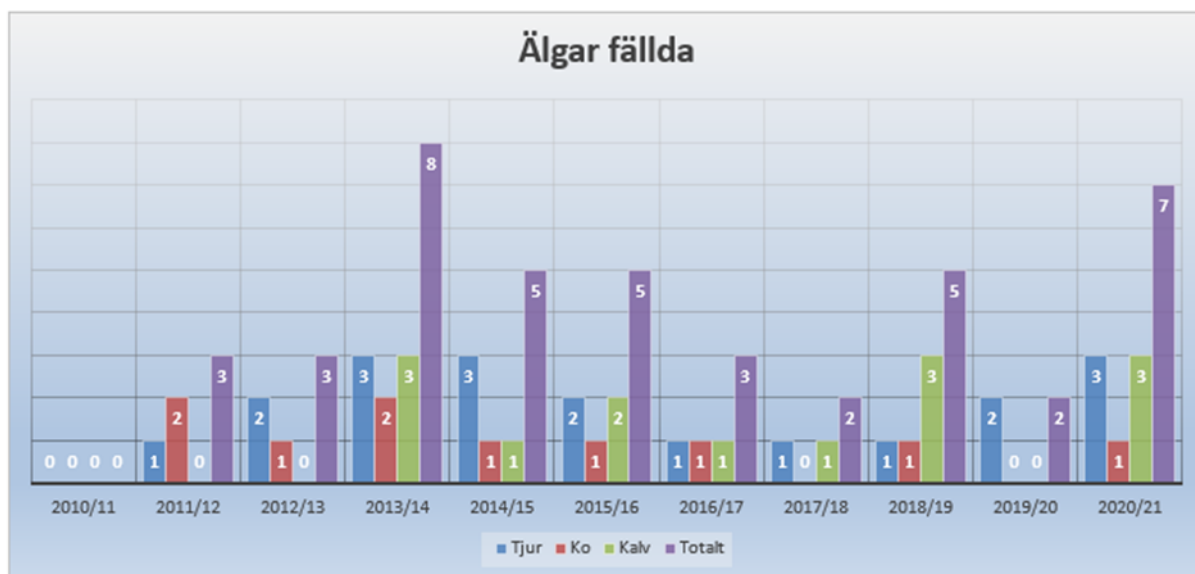
Statistik för avskjutning

Avskjutning älg

Under jaktåret 2019/2020 sköts 432 vuxna älgar och 415 kalvar inom Stockholms län. För jaktåret 2020/2021 är data inte helt inrapporterat, men ser ut att hamna på en liknande, något lägre nivå. För att få jaga älg ska marken vara registrerad hos Länsstyrelsen. Markområden kan registreras som licensområden eller älgskötselområden. Ett licensområde ska medge en avskjutning av minst en älgkalv per år och ett älgskötselområde måste klara en långsiktig avskjutning på minst tio vuxna älgar per år. Tilldelningen (hur många älgar som får fällas) utgår från antal hektar, älgtäthet, skador på skog, foderprognoser, trafikolyckor och förekomst av rovdjur.

Huddinge jakt- och viltvårdsförening har under 2020 blivit medlem i Grödinge kron- och älgskötselområde och kunde därför genomföra älgjakten i ett älgskötselområde det här jaktåret. Tilldelningen för 2020/2021 var fyra vuxna älgar och fyra kalvar. De vuxna älgarna, tre tjurar och en ko samt tre kalvar, kunde skjutas under ordinarie jakttid. En kalv blev kvar på licensen till nästa år. Älgjakt bedrevs under perioden 12 oktober 2020 – 31 januari 2021.

Grafen visar Huddinge Jakt- och viltvårdsförenings avskjutningsstatistik för älg under jaktåren från och med 2011/2012 till och med 2020/2021.

Skyddsjakt älg

Under jaktåret 2020/2021 förekom skyddsjakt på två älgar, en älgko som attackerade människor och därmed behövde tas bort samt en älgkalv.

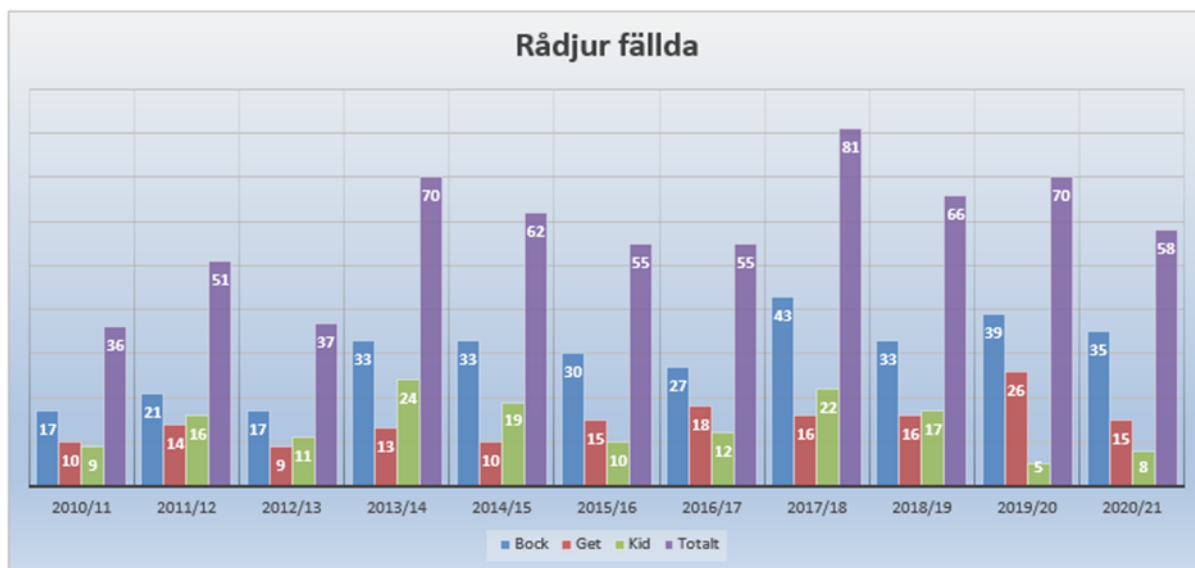
Avskjutning rådjur

Omkring 120 rådjur skjuts årligen på mark som ägs av Huddinge kommun, varav cirka hälften inom ramen för skyddsjakt/tätortsnära jakt. Ser man till statistiken skiljer det sig inte mycket från tidigare år i varken könsfördelning eller antalet djur men uppskattningen är att rådjursstammen ökar.

Under jaktåret 2020/2021 sköt Huddinge Jakt- och viltvårdsförening 58 rådjur. Det har varit svårt att beskatta stammen då den tryckts in i villaområdena när fler människor rör sig i skog och mark.

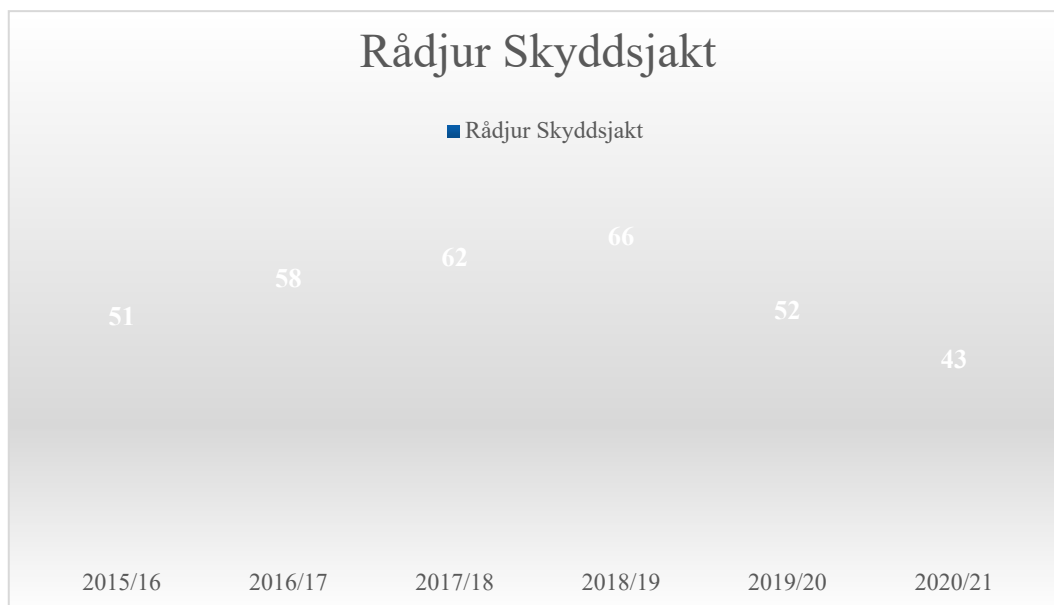
Förvaltningen ser även ett betydligt hårdare tryck i villaträdgårdarna. I vissa områden som t ex Gömmaren och Paradiset har det i princip varit omöjligt att bedriva viltvård under ordinarie jakttid. Här har skyddsjakten möjlighet att beskatta rådjuren även i februari och till viss del utanför ordinarie jakttid för att motverka skador i villaträdgårdar och trafikolyckor på vägarna.

Grafen nedan visar Huddinge Jakt- och viltvårdsförenings avskjutningsstatistik för rådjur under jaktåren från och med 2010/2011 till och med 2020/2021.

Skyddsjakt rådjur

Under jaktåret 2020/2021 sköt kommunens skyddsjägare 43 rådjur. Grafen nedan visar avskjutningsstatistik för rådjur som utförts inom ramen för Huddinge kommuns skyddsjakt/tätortsnära jakt under jaktåren från och med 2015/16 till och med 2020/2021.

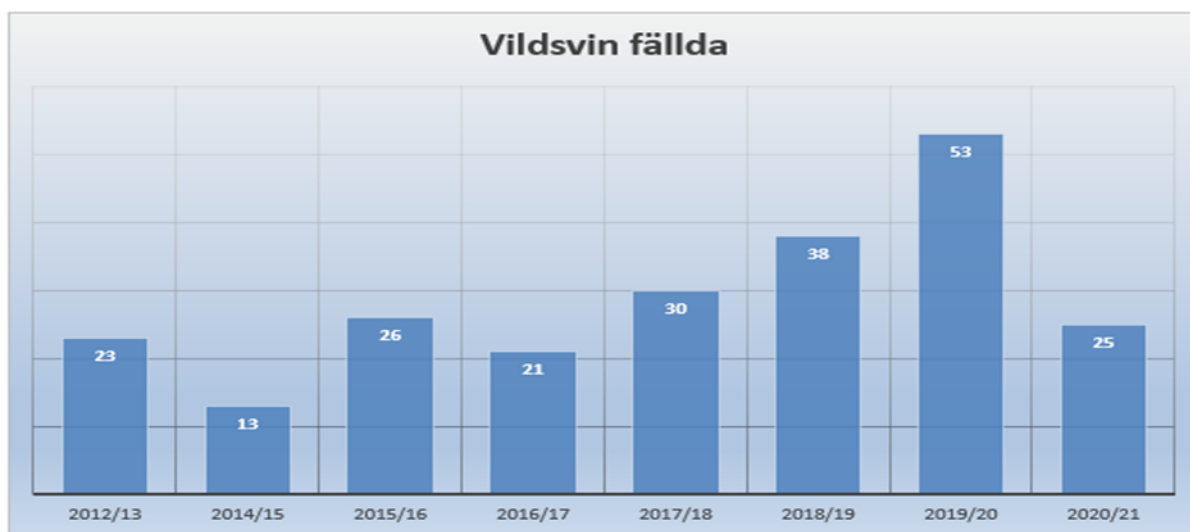

Avskjutning vildsvin

Huddinge Jakt- och viltvårdsförening sköt 25 vildsvin under jaktåret. Ett liknande jakttryck på vildsvinen har hållits, men med betydligt sämre resultat än förra jaktåret. Kontakten med vildsvin har minskat i år, stammarna har flyttat på sig till områden med färre människor i skog och mark, bland annat till Tumba/Botkyrka. Det har därför varit svårt att beskatta vildsvinen under nyttjanderätten.

Grafen visar Huddinge Jakt- och viltvårdsförenings avskjutningsstatistik för vildsvin under jaktåren från och med 2012/2013 till och med 2020/2021.

Skyddsjakt vildsvin

Under jaktåret 2020/2021 har skyddsjakt på fem vildsvin utförts t o m mitten av april. Huddinge jakt- och viltvårdsförening har haft en tät dialog med kommunen och arrendatorerna för att förvalta vildsvinstammen och minska skador så effektivt som det bara går.

Avskjutning övrigt

Även ett fåtal skabbrävar, skadade harar och fåglar har avlivats under året.

Statistik för viltolyckor i Huddinge kommun

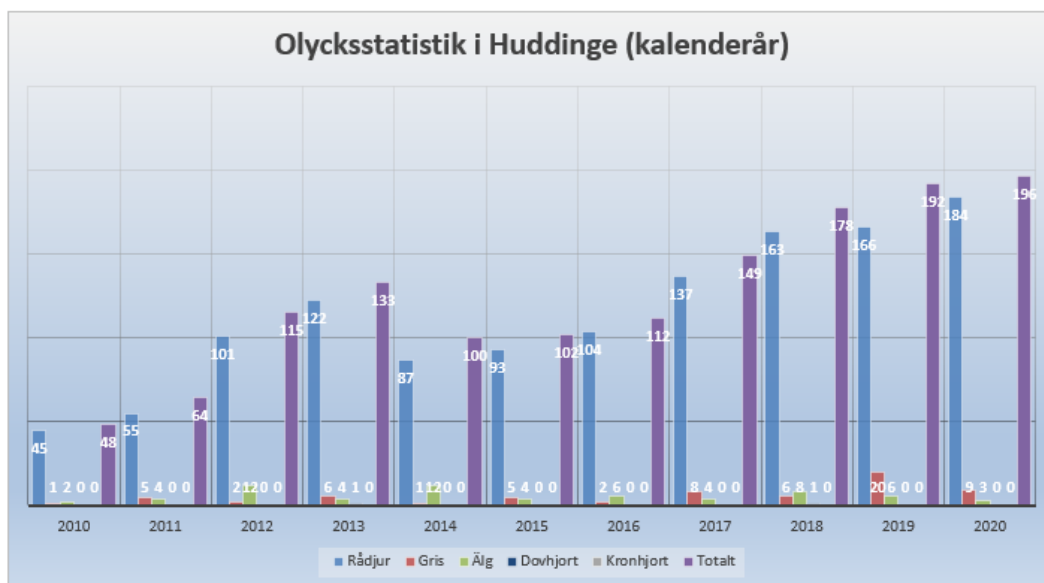
Uppgifterna har hämtats från Nationella Viltolycksrådet hemsida, www.viltolycka.se.

Under kalenderåret 2020 inträffade 196 viltolyckor i Huddinge kommun som anmälades till polisen. 184 rådjur, 9 vildsvin, 3 älgar har rapporterats i samband med viltolyckor. Därutöver finns det ett mörkertal gällande viltolyckor som inte anmälts. Under en period mitt i pandemin då trafiken minskade så såg förvaltningen en minskning men sett till totalen har den minskningen hämtats

igen. Viltolyckorna har en svagt ökande trend dels beroende på en ökade viltpopulation, dels på ökad trafik. Samma trend ses i landet som helhet.

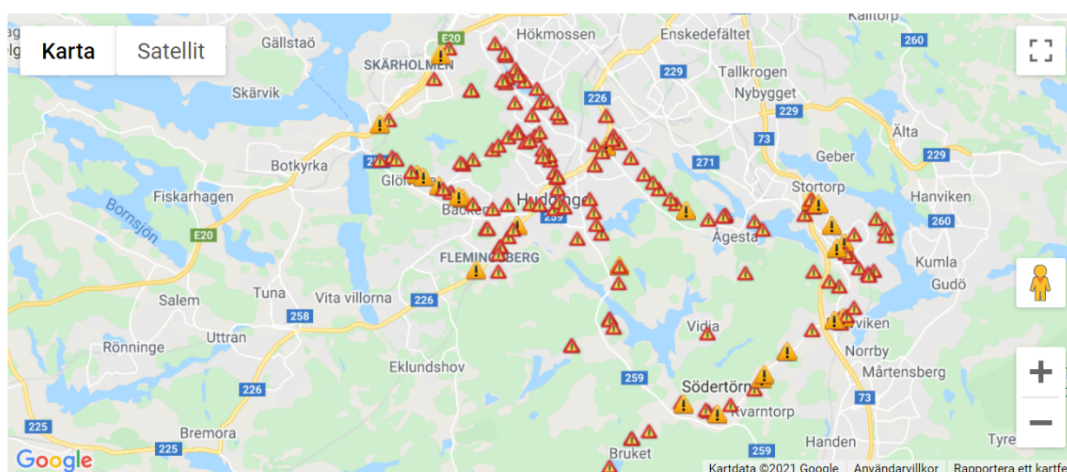
Grafen visar viltolyckor i Huddinge kommun under jaktåren från och med 2010 till och med 2020.

Här sker viltolyckorna i Huddinge kommun

Positionerna på kartan är den av trafikanten till polisen angivna platsen. Vissa avvikelser från den faktiska kollisionsplatsen kan förekomma.

Grafen visar var viltolyckorna har inträffat under 2020.

Bedömning av utveckling och förutsättningar för de tre största viltpopulationerna inom Huddinge kommun

Älg

De senaste inventeringarna av älg skedde under vintern 2018 respektive våren 2020. 2018 genomfördes en flyginventering av älg över Södertörn. Inventeringen utfördes av Stockholms Helikoptertjänst AB på uppdrag av markägare, jägare och sponsorer. Älgtätheten varierade geografiskt och skattades till ett genomsnitt på 5,9 älgar per 1 000 hektar. Inom området västra Södertörn som Huddinge kommun tillhör var älgtätheten 6,6 älgar per 1 000 hektar. Tre områden utmärkte sig med störst älgtäthet vid inventeringen varav Huddinge var ett av områdena. En spillningsinventering genomfördes i april 2020. Räkning av spillning sker på provytor enligt ett visst system och ger ett mått på älgtätheten i området. Resultatet är inte lika tillförlitligt som resultatet vid en flyginventering, men ger en indikation på tätheten i populationen. För skogsmark på Södertörn ligger älgtätheten mellan 4,0 och 6,2 älgar per 1 000 hektar, vilket korrelerar relativt väl med flyginventeringen.

Länsstyrelsen ansvarar för tilldelning på älg för avskjutning efter bedömning av populationsutvecklingen.

Vildsvin

Vildsvinspopulationen i Huddinge kommun har ökat markant de senaste åren liksom i övriga landet. Idag finns en etablerad vildsvinsstam i alla naturreservat utom i Gömmarens. Dock förekommer enstaka individer även här. Den växande vildsvinspopulationen medför ökade skador på jordbruksgrödor, i villaträdgårdar och på marken i naturreservaten. Under jaktåret som gått har Huddinge kommun betalat 78 391 kronor exklusive moms i ersättning till jordbruksarrendatorer för vildsvinsskador i enlighet med avtal och bestämmelser i Jordabalken.

Under året har förvaltningen sett att vildsvinsstammen till viss del flyttat sig från kommunens marker, till närliggande kommuner, troligen på grund av den höga närvaron av människor i skog och mark i kommunen. Denna förflyttning bedöms som tillfällig och vildsvinen kommer troligen tillbaka när vi återgår till mer normala arbetstider och risken finns då att vi kommer se en ökning av skador på egendom och viltolyckor kopplat till vildsvinen.

För att hantera den växande populationen har nyttjanderättsavtalet som gäller från och med den 1 juli 2020 utformats så att Huddinge Jakt- och viltvårdsförening ges möjlighet att i samråd med kommunen bjuda in extra skyttar och hundförare samt anordna drevkedjor för att bedriva en effektivare vildsvinsjakt.

Föreningen har också sökt och fått dispens att utföra skyddsjakt på vildsvin. Ett ökat jaktryck på vildsvin vid åtelplatser och vid jordbruksgrödor behövs för att minska skadorna på grödor och egendom samt minska risken för viltolyckor. Under 2021 har sju vildsvin skjutits genom skyddsjakt.

Rådjur

Under jaktåret har en förflyttning av rådjur från deras naturliga livsmiljö i skogar och naturreservat till utkanten av villaområden fortsatt observerats. Troligtvis störs rådjuren och trängs ut på grund av den ökade tillströmning av människor och besökare i skogar och naturreservat i och med Coronapandemin.

Vid spillningsinventeringen som genomfördes på Södertörn i april 2020 var genomsnittet 23,8 rådjur per 1 000 hektar för hela området. För skogsmark varierade rådjurstätheten mellan 18,8 och 29,6 rådjur per 1 000 hektar. Detta ger en indikation på rådjurspopulationens storlek. Rådjursstammen påverkas främst av förekomsten av rovdjur vilket i Huddinge innebär rävar, samt hur snörik vintern är. Vintern var kall och snörik vilket gjorde att stammen tunnades ur på ett antal svagare individer. Samtidigt fortsätter rävskaften ta många rävar, varför predationstrycket är svagt. Detta sammantaget gör att stammen förväntas ligga stilla eller öka.

Ett ökat jakttryck på rådjur är önskvärt främst för att minska risken för viltolyckor.

Bedömning av utveckling och förutsättningar övriga specificerade arter i viltvårdsplanen

Vilda fåglar och vissa andra djur är fridlysta enligt 4 § Artskyddsförordningen. I fråga om jakt finns bestämmelser i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905) vilket möjliggör jakt under vissa förutsättningar och tider på året för vissa arter.

Under uppföljning anges en bedömning av populationen i Huddinge. Bedömning bibehållen anges om arten lokalt bedöms ligga på samma nivå, men arten generellt ses som missgynnad. Bedömning stabil anges om arten lokalt bedöms ligga på samma nivå, men arten generellt ses som livskraftig och/eller gynnad.

Arter	Inriktning	Övrigt	Uppföljning
Andfåglar	Bibehålla		Andfåglar behandlas separat i kommentar nedan.
Björktrast, nötskrika	Bibehålla		Björktrast. Bedömning bibehållen/minskande. Arten minskar inom utbredningsområdet. Rödlistad som nära hotad i Sverige (NT). Nötskrika: Bedömning stabil. Ingen populationsförändring inom utbredningsområdet.
Bäver	Bibehålla	Endast i samråd med kommunen	Bedömning stabil/ökar. Skyddsjakt bedrivs när

			skada på egendom och infrastruktur föreligger. Populationen bedöms bibehållen i utbredningsområdet.
Dovhjort	Bibehålla	Jakt i syfte att minska skador på jordbruksmark	Endast enstaka observationer i Huddinge
Duvfåglar	Bibehålla		Skogsduva: Bedömning bibehållen. Ökar något inom utbredningsområdet, tidigare rödlistad, nu bedömd livskraftig (LC). Jakt vid flytt utgör stort hot och påverkan. Ringduva: Bedömning stabil. Ingen betydande populationsförändring
Fälthare	Bibehålla		Bedömning stabil/ökar.
Grävling	Bibehålla		Bedömning stabil. Populationen ökar något i utbredningsområdet.
Gåsfåglar	Bibehålla	Skyddsjakt vid behov	Ingår i andfåglar, se beskrivning nedan.
Iller	Bibehålla		Generell minskning inom utbredningsområdet.
Lodjur		Enligt beslut från länsstyrelsen	Inget beslut om skyddsjakt. Fridlyst enl. 4 § Artskyddsförordningen
Mink	Kraftigt minska		Dålig kännedom om populationsstorlek. Populationen bedöms stabil. Ingen skyddsjakt bedrivs. Ökar i utbredningsområdet.
Mård	Bibehålla		Dålig kännedom om populationsstorlek och utbredning i Huddinge.
Mårdhund	Kraftigt minska		Inga dokumenterade fynd i Huddinge
Måsfåglar	Bibehålla	Skyddsjakt vid behov	Flera av arterna är nationellt rödlistade.
Rådjur	Minska		Se beskrivning tidigare i dokumentet.
Räv	Bibehålla	Kontroll av viltstammen i syfte att gynna andra arter såsom fasan, tjäder och orre	Skyddsjakt bedrivs när anmälan om störning inkommer från allmänheten. Under året

			sköts ett tiotal rävar. Populationen bedöms vara stabil.
Skata, kråka, kaja	Bibehålla	Kontroll av viltstammen i syfte att gynna andra arter som kan fara illa på grund av för högt predatortryck	Ingen jakt har skett. Populationen bedöms vara stabil.
Skogshare	Öka		Rödlistad som nära hotad (NT). Minskar inom hela utbredningsområdet.
Tjäder, orre, fasan, raphöna, morkulla	Öka		Fasan och raphöna har ingen naturlig förekomst i Huddinge.
Varg		Enligt beslut från länsstyrelsen	Inget beslut om skyddsjakt. Ingen naturlig förekomst i Huddinge. Fridlyst enl. 4 § Artskyddsförordningen.
Vildsvin	Minska	Jakt på ordinarie tid och skyddsjakt i syfte att minska skador på jordbruksmark och störningar i bostadsområden samt minska olycksrisk på vägar.	Se beskrivning tidigare i dokumentet.
Älg	Bibehålla	Enligt tilldelning	Se beskrivning tidigare i dokumentet.

Andfåglar

Ordningen andfåglar blir trubbigt att bedöma förändringar i population varför uppföljning här görs på en mer detaljerad nivå. Rent systematiskt är ordningen andfåglar, familjen är svanar, gäss och änder samt underfamilj är änder.

Änder

Gräsand: Bedömning stabil. Ingen betydande populationsförändring.

Brunand: Mycket ovanlig häckfågel i kommunen (Ågesta, Bottnen Balingsta, Lissmasjön).

Rödlistad som Starkt hotad (EN). Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på brunand.

Bläsand: Mycket ovanlig häckfågel i kommunen (Ågesta och Bottnen Balingsta),

ses regelbundet under flytten. Rödlisad som sårbar (VU). Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på bläsand.

Kricka: Ovanlig häckfågel i kommunen, bedömning minskande. Rödlisad som sårbar (VU). Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på kricka.

Årta: Osäkert om häckning sker i kommunen. Rödlisad som starkt hotad (EN). Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på årta.

Skedand: Mycket ovanlig häckfågel i kommunen. Rödlisad som nära hotad (NT). Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på skedand.

Snatteand: Ovanlig häckfågel i kommunen. Har på senare tid ökat inom utbredningsområdet. Tidigare rödlisad efter att ha minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på snatteand.

Svanar

Knölsvan: Ovanlig häckfågel i kommunen. Bedöms bibehållen. Ökar något inom utbredningsområdet.

Sångsvan: Ovanlig häckfågel inom kommunen. Bedöms bibehållen. Ökar inom utbredningsområdet.

Gäss

Grågås Tämigen ovanlig häckfågel i kommunen. Bedöms bibehållen. Ökar inom utbredningsområdet.

Kanadagås Bedömning stabil i kommunen. Skydds jakt tillåten vid publika platser – exempelvis badplatser.

Vitkindad gås Ovanlig häckfågel i kommunen. Bedöms bibehållen. Ökar inom utbredningsområdet.

Sädgåås Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på sädgås. Rödlisad som Nära hotad.

Bläsgås Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på bläsgås.

Fjällgåås Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på fjällgåås. Rödlisad som Akut hotad.

Prutgås Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på prutgås.

Spetsbergsgås Har minskat kraftigt inom utbredningsområdet. Ingen jakt får ske på spetsbergsgås.